

499.962-1

၅ - ၅18

03. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

მადლენა ანზორის ასული ოჩიგავა

გოდარძი ჩოხატავის მხატვრულ ცაჟარმოვათა  
მნისა და სტილის თავისებურებასი

10.02.01 – ქართული ენა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის  
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად  
წარმოდგენილი დისერტაციის

ა მ ტ რ ჩ ე ფ ე რ ა ტ ი

თბილისი  
2005

სადისერტაციო ნაშრომი შესრულებულია ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აზალი ქართული ენის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი – ლეილა გეგუჩაძე  
ფილოლოგიის მეცნიერებათა  
კანდიდატი, დოკუმენტი (10.02.01)

ოფიციალური ოპონენტები:  
გიორგი გოგოლაშვილი  
ფილოლოგიის მეცნიერებათა  
დოქტორი, პროფესორი (10.02.01)

გურამ ბედოშვილი  
ფილოლოგიის მეცნიერებათა  
დოქტორი, პროფესორი (10.02.01)

დისერტაციის დაცვა შედგება იუ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სადისერტაციო საბჭოს P.10.07 №7 სხდომაზე 2005 წლის 9 თებერვალს 14<sup>30</sup> საათზე.

მისამართი: 0128, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. №1, I ქორპ., იუ. ჯავახიშვილის სახელობის სხდომათა დარბაზი.

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება თუ სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში (0143, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2).

ავტორუფერატი დაიგზავნა 2005 წლის 6 იანვარს.

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული  
მდივანი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა  
დოქტორი, პროფესორი

/რ. ქურდაძე/

## ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თვეის აზურალობა. გოდერძი ჩოხელის თხზულებათა ენითა და სტილით დაინტერესება რამდენიმე ფაქტორითაა განპირობებული. უპირველესად – მის მხატვრულ ენაზე მშობლიური (მთიულურ-გუდამაყრული) დიალექტის გავლენით. მეორე საურადღებო მომენტია გოდერძი ჩოხელის შემოქმედებითი ბუნების მრჩობლი სასიათი – იგი მწერალია და რეჟისორი. ინტერესმოკლებული არ იქნებოდა იმის გარევა, თუ რა სახის თავისებურებები განაპირობა რეჟისორულმა ხედვამ მწერლის ხელწერაზე. ამდენად, ლინგვისტური თვალსაზრისით აქტუალურია გუდამაყრული მწერლის (და რეჟისორის) თხზულებათა ენისა და სტილის შესწავლა.

ნაშრომის მიზანი. გოდერძი ჩოხელის მხატვრული ენის თავისებურებათა სტრუქტურის აღწერა და ანალიზი; მათი შეჯერება დააღვეტურ ქვესისტემებთან (მთიულურ-გუდამაყრულობან და ზოგადად მთის კილოებთან); ამ ფორმობრივ თავისებურებათა მიზნებისა და უწევისის, სტილური დანიშნულების რევერსი.

ნაშრომის გენერაციული სიახლე. ნაშრომში პირველადაა შესწავლილი თანამედროვე მწერლის – გოდერძი ჩოხელის ენისა და სტრუქტურის ზოგიერთი საკითხი. ქართულ სინამდვილეში იგი ერთადერთი მწერალია, რომლის მხატვრული ენის წყაროს წარმოადგენს სალიტერატურო ქართულში განხაგებული მთიულურ-გუდამაყრული დიალექტი. საურადღებოა ის ფაქტიც, რომ, მეზობელი მთის კილოებისგან განსხვავდით, მთიულურ-გუდამაყრული ჯერჯერობით არაა მონიტორიულად შესწავლილი. სადისერტაციო შრომაში გამოყენებულია სეციალურ ლიტერატურაში არსებული მასალა აღნიშნულ დაღლექტონ დაკავშირებით და გუდამაყრული მწერლის ენობრივი თავისებურებები ამ მეცნიერულ დებულებებზე დაყრდნობითაა შესწავლილი.

ნაშრომის აპრობაცია. დისერტაცია შესრულებულია იუ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასალი ქართული ენის კათედრაზე დოკ. ლ. გეგუჩაძის ხელმძღვანელობით. აქვე შედგა მისი განხილვა და აპრობაცია 2004 წლის 19 ივნისს (რეცენზენტი – დოკ. შ. ავრიდონიძე). დისერტაციის ნაწილი მოხსენებათა სახით წაკითხულია სხვადასხვა სამეცნიერო სესიასა თუ კონფერენციაზე. ნაშრომის ძირითადი დებულებები გამოქვეყნებულია (იხ. ავტორუფერატის ბოლოს).